

Broj/Број: 02,03/11-05-200/07
Sarajevo/Сарајево, 26.10.2007.godine

Izveštaj sa 9. sastanka Asocijacije evropskih senata, Bukurešt, od 11. do 13. oktobra 2007.godine

Na **9. sastanku Asocijacije evropskih senata**, održanom u Bukureštu od 11. do 13. oktobra 2007. godine, učestvovali su Ilija Filipović, predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, i Marin Vukoja, sekretar Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. U pratnji delegacije putovale su Senaida Bešlagić i Milena Likokur iz Sektora za međunarodne odnose i protokol Parlamentarne skupštine BiH. Sastanak je imao dvije teme, a poseban naglasak stavljen je na temu: *Osiguranje transparentnog i odgovornog upravljanja – doprinos senata*. Druga tema bila je *Jačanje administrativnog kapaciteta senata – primjeri najboljih iskustava*.

Na početku zasjedanja riječi dobrodošlice uputio je **Nicolae Vacaroiu**, predsjedavajući Senata Rumunije. On je u uvodnom govoru pozdravio prisutne i izrazio zadovoljstvo i čast što je Senat Rumunije domaćin ovako važnom zasjedanju. Jačanje zakona zahtijeva stalne napore i inicijative, čiji je cilj dokazivanje saradnje između parlamenata i izvršne vlasti. S ciljem jačanja povjerenja među građanima, senati doprinose osiguranju transparentnosti i odgovornosti vlade, čime se stiče povjerenje kod građana, što im osigurava stabilnost, sigurnost i blagostanje. Izrazio je nadu u uspostavljanje konkretnih mehanizama u budućnosti koji će Asocijaciji olakšati saradnju i razmjenu iskustava. Također će biti uspostavljena pomoć i saradnja na bilateralnom i multilateralnom nivou između članova Asocijacije evropskih senata.

Nakon govora kojim je otvoreno zasjedanje, skupu su se obratili predstavnici ostalih zemalja, abecednim redom. Zemlje učesnice: *Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Češka, Francuska, Njemačka, Italija, Holandija, Poljska, Rumunija, Ruska Federacija, Slovenija, Španija, Švicarska, Velika Britanija i Sjeverna Irska i Luksemburg*.

Ilija Filipović imao je obraćanje u okviru teme o transparentnosti i odgovornom upravljanju. Na početku obraćanja Ilija Filipović istakao je da Bosna i Hercegovina nema svoj ustav - donesen u demokratskoj proceduri - jer je on dio Općeg okvirnog mirovnog sporazuma za mir u BiH, koji ima 12 aneksa, pri čemu je Aneks 4. Ustav BiH sa 12 članova i dva aneksa. Također je objasnio da smo tako postali jedina država u svijetu čiji je ustav dio jednog međunarodnog sporazuma, koji je oktroiran i koji je na kompliciran način odredio unutrašnju veoma složenu organizaciju države, te tri konstitutivna naroda: Hrvate, Srbe i Bošnjake smjestio u dva entiteta. Rekao je da danas Bosna i Hercegovina ima 13 važećih ustava: ustave dva entiteta (Republike Srpske i Federacije BiH), deset ustava federalnih jedinica (kantona) i Ustav BiH, kao Aneks 4. Međunarodnog sporazuma

koji nikada nije preveden na tri jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH (bosanski, hrvatski i srpski) niti je ikada službeno objavljen u „Službenom glasniku BiH“, što znači da ga Parlamentarna skupština BiH nikada nije imala na svojim klupama.

Filipović je istakao da Parlamentarna skupština BiH ima dva doma: Dom naroda i Predstavnički dom te da su oni ravnopravni i jedan drugom nisu nadređeni. Također je rekao da oba doma Parlamentarne skupštine BiH imaju jednak zakonodavni kapacitet, s razlikom što, prema dejtonskom ustavu, Predstavnički dom ima isključivu nadležnost potvrđivanja članova Vijeća ministara BiH, na prijedlog mandatarata. Naglasio je da Dom naroda ima ustavnu nadležnost zaštite vitalnog nacionalnog interesa, što znači da jedna trećina svakog kluba naroda može zaustaviti u proceduri one odluke za koje misli da su štetne za vitalni nacionalni interes, o čemu se izjašnjava Ustavni sud BiH. Filipović je posebno naglasio kako ni to nije garancija zaštite vitalnog nacionalnog interesa, jer zaštitu tog interesa (iz oblasti kulture, jezika, obrazovanja, informiranja, ustavnih promjena itd.) treba završiti u Domu naroda. Transparentnost rada i odgovorniji pristup prema rješavanju važnih pitanja upravljanja radom Doma naroda ogleda se u činjenici da je rad komisija i drugih tijela Doma javan, a samo se u određenim slučajevima javnost može ograničiti.

Svi učesnici sastanka saglasili su se o pitanju transparentnosti. Da bi se ostvarila transparentnost, potrebno je podići rad senata na viši nivo. Dvodomni sistem trebalo bi da bude bolje ukomponiran. Potrebno je uspostaviti bolju saradnju između vlade i senata. Važno je znati da je razlog postojanja senata jačanje uloge nacionalnog interesa.

Kad je riječ o transparentnosti, komunikacija senata i javnosti doprinosi sticanju povjerenja kod građana i jačanju položaja senata. Civilno društvo treba da zna šta se događa u parlamentu. To podrazumijeva slobodan medijski sistem. Novine, televizijske stanice i internet uveliko tome doprinose. Veoma je važno da građani mogu direktno, iz prve ruke, pratiti rasprave i odluke koje se donose u parlamentu. Komuniciranje s javnošću putem pisama i e-pošte također bi trebalo biti zastupljeno. Naravno, transparentnost ne može biti zastupljena 100%, jer se neke odluke moraju donositi iza zatvorenih vrata.

Što se tiče panel rasprave o temi: *“Jačanje administrativnog kapaciteta senata”*, iznesena su neka pozitivna iskustva senata. Za primjer su navedene inicijative senata Italije, Francuske i Nacionalne skupštine Mađarske, kojima je cilj povećanje uloge nacionalnih parlamenata u državama članicama Evropske unije. Jako je bitno dokazati rad parlamentarnih komiteta, strategiju ljudskog upravljanja, motiviranje zaposlenih na duži period. Bitna je saradnja između parlamenata, razmjena informacija, dokumenata i iskustava. Da bi se to postiglo, mora se povećati broj zaposlenih i tako unaprijediti administracija. Jako je bitna saradnja visokih i nižih komiteta.

Na 9. sastanku Asocijacije evropskih senata usvojena je konačna deklaracija. Predloženi su termini za održavanje 10. sastanka u Beču 2008. godine i 11. sastanka, čije je održavanje planirano za novembar 2008. u Sankt Petersburgu.

Pripremile:

Senaida Bešlagić i Milena Likokur, Sektor za međunarodne odnose i protokol

Odobrio:

Ilija Filipović, predsjedavajući Doma naroda PSBiH